

Европейски съюз

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА
“РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ”
BG 051PO001-2.1.07
Инвестира във вашето бъдеще!

Европейски социален фонд

8

БЮЛЕТИН

Социални практики

ПРОЕКТ:

“Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ”

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” 2007-2013, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз

*Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

I. ЗАКОНОДАТЕЛНИ ПРОМЕНИ

Наредба за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионна схема на Европейския съюз, на Европейската централна банка и на Европейската инвестиционна банка

Наредбата за прехвърляне на пенсионни права от и към пенсионна схема на Европейския съюз (Съюза), на Европейската централна банка (ЕЦБ) и на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) е приета с ПМС № 262 от 22.10.2012 г. (обн. ДВ. бр. 82 от 26 октомври 2012 г.).

Съгласно нормите на Наредбата лице, осигурявано по българското законодателство, постъпило на работа като служител на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ, което желае да прехвърли средствата, представляващи придобитите от него пенсионни права съгласно това законодателство, в пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ, подава заявление за прехвърляне до компетентната европейска институция по неин образец.

В заявлението лицето следва да посочи пенсионните права, които желае да прехвърли, както и съответната прехвърляща българска институция – Националният осигурителен институт (НОИ) и/или пенсионноосигурително дружество, управляващо фонд за допълнително пенсионно осигуряване, в който лицето се осигурява.

Въз основа на полученото заявление компетентната европейска институция изпраща уведомително писмо и изисква информация за размера на средствата, които лицето желае да прехвърли, до Националният осигурителен институт – относно придобития съгласно българското законодателство осигурителен стаж от лицето и актюерския еквивалент на пенсионните му права за старост; до съответното пенсионноосигурително дружество – относно натрупаните в индивидуална партида на лицето средства в универсален пенсионен фонд, професионален пенсионен фонд или фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване по професионални схеми.

В 7-дневен срок от получаване на уведомителното писмо длъжностното лице от НОИ, на което е възложено прилагане на международните договори в областта

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
BG 051PO001-2.1.07

Инвестира във вашето бъдеще!

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

*Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

на социалното осигуряване за лица с постоянен адрес в чужбина, уведомява лицето за постъпилото искане и за необходимостта да представи оригиналните български документи за осигурителен стаж и за осигурителен доход по чл. 2 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж, както и за възможността да поиска да се ползват данните за осигурителен стаж и доход по чл. 5, ал. 4 КСО за периода след 1 януари 2000 г.

Ако в 3-месечен срок от датата на уведомяване на лицето то не представи необходимите документи, длъжностното лице уведомява съответната компетентна европейска институция за невъзможността да предостави исканата информация и причината за това.

В едномесечен срок след представяне на необходимите документи длъжностното лице изготвя справка за наличния осигурителен стаж и осигурителен доход и определя годишен размер на пенсия за осигурителен стаж и възраст към датата на подаване на заявлението за прехвърляне на пенсионни права.

По отношение на процедурата в рамките на пенсионноосигурителните дружества – в едномесечен срок от получаване на уведомителното писмо съответното пенсионноосигурително дружество определя предварителния размер на средствата на лицето, подлежащи на прехвърляне. Размерът на средствата, налични по индивидуалната партида на лицето във фонд или фондове за допълнително пенсионно осигуряване, се определя по стойност на дела, валидна за деня, предхождащ деня на изпращане на информацията за натрупаните средства по партидата до компетентната европейска институция.

В рамките на същия едномесечен срок пенсионноосигурителното дружество уведомява компетентната европейска институция и заинтересуваното лице за предварителния размер на средствата, които следва да бъдат прехвърлени в съответната пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ. В уведомлението се посочва начинът, по който е определен размерът на средствата, както и че той зависи от промяната на стойността на дела за съответния фонд.

Компетентната европейска институция уведомява НОИ и съответното пенсионноосигурително дружество за решението на лицето да бъдат прехвърлени или не средствата му в съответната пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ (чл. 7).

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВЕНО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

„Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенция по заетостта.“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
BG 051PO001-2.1.07

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

Инвестира във вашето бъдеще!

*Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

В случай че лицето е взело решение средствата му да не бъдат прехвърлени, то запазва пенсионните си права от фонд „Пенсии“ за зачетения осигурителен стаж, както и правата си, произтичащи от осигуряването във фонд за допълнително пенсионно осигуряване. При тази хипотеза НОИ връща на лицето оригиналните документи за осигурителен стаж и за осигурителен доход в 14-дневен срок от датата на получаване на уведомлението по чл. 7.

В случай че лицето е взело решение средствата му да бъдат прехвърлени, НОИ и съответното пенсионноосигурително дружество определят техния окончателен размер.

Националният осигурителен институт нарежда определения размер на средствата по посочена от компетентната европейска институция банкова сметка на съответната пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ в едномесечен срок от датата на уведомяването за решението на лицето. По сметката се нарежда равностойността на средствата в евро, изчислена по официалния валутен курс на лева към еврото, обявен от БНБ. Националният осигурителен институт уведомява компетентната европейска институция за осъществения трансфер и за размера на прехвърлените средства в 3-дневен срок от датата на нареждането.

В срок 1-месец от датата на уведомяването за решението на заявителя пенсионноосигурителното дружество нарежда дължимите средства да бъдат преведени по посочена от компетентната европейска институция банкова сметка на съответната пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ. Окончателният размер на средствата се изчислява в деня на нареждането по стойност на дела, валидна за деня, предхождащ деня на изчисляването. Пенсионноосигурителното дружество нарежда еуровата равностойност на дължимите средства, изчислена по обменния валутен курс на банката – попечител на пенсионния фонд, за деня на превода.

Пенсионноосигурителното дружество уведомява писмено или по електронен път с електронен подпис в 3-дневен срок от нареждането:

1. компетентната европейска институция – за осъществения трансфер и за размера на прехвърлените средства;
2. Националният осигурителен институт – за размера на прехвърлените средства.

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВЕНО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

„Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенцията по заетостта.“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
BG 051PO001-2.1.07

Инвестира във вашето бъдеще!

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

*Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

Лицата, за които са прехвърлени средства се вписват във водения от НОИ – Регистър на лицата, прехвърлили средства от българска пенсионна схема към пенсионна схема на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ.

Служител на Съюза, на ЕЦБ или на ЕИБ, осигуряван в тяхна пенсионна схема, който след прекратяване на правоотношението му желае да прехвърли в България средствата, представляващи придобитите от него в тази схема пенсионни права, подава заявление за прехвърляне до компетентната европейска институция.

В случай че лицето желае да прехвърли средствата си във фонд „Пенсии“ на ДОО и в универсален пенсионен фонд, то подава в НОИ заявление по образец, утвърден от управителя на НОИ.

В случай че лицето желае да прехвърли средствата си във фонд за допълнително доброволно пенсионно осигуряване или на застраховател, то представя на пенсионноосигурителното дружество, управляващо съответния фонд, съответно на застрахователя, заявление и приложената към него справка за предварително изчисления размер на средствата, подлежащи на прехвърляне, осигурителните периоди, годишния размер на възнаградението на лицето към датата на прекратяване на правоотношението му с институция или орган на Съюза, с ЕЦБ или с ЕИБ.

След като проучи обстоятелствата по случая, НОИ, съответно пенсионноосигурителното дружество или застрахователят, изпраща на компетентната европейска институция писмено потвърждение за готовността да бъдат приети подлежащите на прехвърляне средства, към което прилага заявлението за прехвърляне, надлежно подпечатано и подписано, заедно с необходимата финансова информация, изискана от компетентната европейска институция.

Преди да прехвърли средствата, компетентната европейска институция изпраща чрез лицето или по друг начин до НОИ, съответно до пенсионноосигурителното дружество или до застрахователя, уведомително писмо с окончателно изчисления размер на средствата, подлежащи на прехвърляне, и други необходими данни и информация.

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВИЧКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

„Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенцията по заетостта.“

ЕВРОПЕЙСКИ СЪЮЗ

ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА „РАЗВИТИЕ НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ“
BG 051PO001-2.1.07

Инвестира във вашето бъдеще!

ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД

*Проект: „Повишаване на обществената нетърпимост към неформалната икономика при трудовоправните и осигурителните отношения и превантивни действия за ограничаването ѝ“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“, съфинансирана от Европейския социален фонд на Европейския съюз*

II. ПРАВНИ СЪВЕТИ

Платен отпуск за обучение

Работник или служител, който учи в средно или висше училище без откъсване от производството със съгласието на работодателя, има право на платен отпуск в размер 25 работни дни за всяка учебна година.

Отпускът може да се ползва наведнъж или на части и не се предоставя на работник или служител, който повтаря учебната година по неуважителни причини.

Учащите се имат право еднократно и на платен отпуск от 30 работни дни за подготовка и явяване на зрелостен или държавен изпит, включително и за подготовка и защита на дипломна работа или дисертация.

За подготовка на дисертация за получаване на научна степен „доктор“ работниците, зачислени на задочна или на докторантура на самостоятелна подготовка, със съгласието на работодателя имат право еднократно на 6 месеца платен отпуск, а за подготовка на дисертационен труд за получаване на научна степен „доктор на науките“ – 12 месеца.

Учащите се във вечерни учебни заведения със съгласието на работодателя, освен тези, които работят при намален работен ден от 7 или по-малко часа, се освобождават 1 час по-рано от работа всеки учебен ден.

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

„Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенцията по заетостта.“

БЪЛГАРСКА ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ПАЛАТА

Българска търговско-промишлена палата

София 1058, ул. Искър, 9
тел.: (02) 811 74 00, 987 26 31
факс: (02) 987 32 09
e-mail: bcci@bcci.bg
www.bcci.bg

ДОБРИ ПРАКТИКИ ИНФОРМАЦИЯ СОЦИАЛЕН ДИАЛОГ ОБЩЕСТВО И НОВАТИВНИ СОЦИАЛНИ УСЛУГИ

Настоящият документ е изготвен с финансовата помощ на Европейския социален фонд. Българската търговско-промишлена палата носи цялата отговорност за съдържанието на настоящия документ и при никакви обстоятелства не може да се приема като официална позиция на Европейския съюз или Агенция по заетостта